

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 22-12-2025

Αριθ. Πρωτ. : **102130 - 22-12-2025**

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 5-7 Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 10180
Τηλέφωνο : 210333 2704
Email : minister.sec@mnec.gr

ΠΡΟΣ: 1. Τη Βουλή των Ελλήνων,
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου,
Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ
2. Βουλευτές: κ.κ.
Ως Πίνακας Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Ερώτηση με Α.Π. 534/22-10-2025 «Συνολικό σχέδιο για την επιβίωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων».

Σε απάντηση της με αριθμό 534/22-10-2025 ερώτησης με θέμα «Συνολικό σχέδιο για την επιβίωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων», η οποία υπεβλήθη από τους Βουλευτές που αναγράφονται στον Πίνακα Αποδεκτών, και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ως προς το ζήτημα της διάρκειας των εμπορικών μισθώσεων, με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 13 του ν. 4242/2014 προβλέπεται ότι «οι επαγγελματικές μισθώσεις ισχύουν για τρία (3) έτη, ακόμη και αν έχουν συμφωνηθεί για βραχύτερο ή για αόριστο χρόνο, και μπορεί να λυθούν με νεότερη συμφωνία που αποδεικνύεται με έγγραφο βέβαιης χρονολογίας».

Η μείωση του μέγιστου χρόνου για τον οποίο προστατεύεται από καταγγελία η εμπορική μίσθωση, σε τρία (3) έτη έναντι των δώδεκα (12) ετών που προέβλεπαν τα άρθρα 5 και 6 του π.δ. 34/1995, είχε ως σκοπό την μείωση των εμποδίων εισόδου στην αγορά αγαθών και υπηρεσιών νέων επιχειρήσεων, έτσι ώστε να ενταθεί ο υγιής ανταγωνισμός μεταξύ των

επιχειρήσεων προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, των υγιών επιχειρήσεων και των καταναλωτών, ιδίως των οικονομικά αδυνάτων.

Είναι σαφές, ότι η διατήρηση ενός υψηλού ορίου ελάχιστης διάρκειας εμπορικής μίσθωσης, ενισχύει πρωτίστως τους εμπόρους, βιοτέχνες και επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται ήδη στην αγορά. Αντίθετα, δημιουργεί σημαντικά εμπόδια στις νέες επιχειρήσεις, που θέλουν να εισέλθουν στην αγορά και να ανταγωνιστούν τους υφιστάμενους συμμετέχοντες σε αυτήν, αφού αυτές αφενός δυσκολεύονται να ενοικιάσουν κατάλληλα κτίρια και, αφετέρου, υποχρεώνονται να καταβάλουν υψηλότερα μισθώματα, αφού τα διαθέσιμα κτίρια είναι λιγότερα και οι ιδιοκτήτες ζητούν υψηλότερα μισθώματα αφού γνωρίζουν ότι θα πρέπει να δεχθούν το νέο ενοικιαστή για μεγάλο χρονικό διάστημα. Το γεγονός αυτό οδηγεί, προφανώς, σε μείωση του ανταγωνισμού, στην αποθάρρυνση των νέων επιχειρηματιών, στην ισχυροποίηση των ήδη συμμετεχόντων στην αγορά (πιθανώς με δημιουργία ολιγοπωλίων αφού δεν απειλούνται από τη είσοδο νέων ανταγωνιστών) και στην αύξηση των τιμών καταναλωτή.

Παράλληλα, σας γνωρίζουμε ότι από την παρ. 1 του άρθρου 96 του ν. 5007/2022 προβλέπεται ότι «για τις εμπορικές μισθώσεις ακινήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 34/1995 (Α' 30), επιτρέπεται, από την 1η Ιανουαρίου 2026 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2026, αναπροσαρμογή του μισθώματος που ανέρχεται σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%), κατά ανώτατο όριο, επί του μισθώματος του έτους 2025.».

Οι περιορισμοί αυτοί έχουν ορισμένη διάρκεια προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι συνέπειες της οξείας φάσης της παγκόσμιας πληθωριστικής κρίσης. Τυχόν μονιμοποίηση των ως άνω διατάξεων θα οδηγούσε στη δημιουργία εμποδίων εισόδου στην αγορά νέων επιχειρήσεων επιφέροντας πλήγμα στον ανταγωνισμό.

Πέραν των ανωτέρω, όσον αφορά στη στήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο Ανάπτυξης δια της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης Βιομηχανικής Πολιτικής και Μεταρρυθμίσεων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας χειρίζεται τις κάτωθι Δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας:

- Τη δράση «Έξυπνη Μεταποίηση» που αφορά στην υποστήριξη της ανθεκτικότητας των επιχειρήσεων και της μετάβασης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στη νέα Ψηφιακή Εποχή.
- Τη δράση για την επέκταση των μεταρρυθμίσεων για την αδειοδότηση των οικονομικών δραστηριοτήτων και για τον έλεγχο της αγοράς.

A. Η δράση «Έξυπνη Μεταποίηση» υλοποιείται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) «Ελλάδα 2.0». Αποτελεί δράση κρατικής ενίσχυσης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜμΕ) του μεταποιητικού τομέα και υποστηρικτικών σε αυτόν κλάδων όπως καθορίζονται στη σχετική πρόσκληση (υπ' αριθ. πρωτ. 92540/27-9-2022, ΑΔΑ: 60ΕΧ46ΜΤΛΡ-ΘΙΡ) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και στοχεύει στην επιτάχυνση της βιομηχανικής μετάβασης στο παραγωγικό μοντέλο «Βιομηχανία 4.0» μέσω της ψηφιοποίησης των επιχειρησιακών και παραγωγικών λειτουργιών για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και τη δημιουργία μιας ανθεκτικής βιομηχανίας.

Ειδικότερα, η δράση «Έξυπνη Μεταποίηση»:

- Επιχορηγεί επενδυτικά σχέδια σε τεχνολογίες που περιλαμβάνονται στο παραγωγικό μοντέλο «Βιομηχανία 4.0», οι οποίες επιτρέπουν μεταξύ άλλων τον ψηφιακό μετασχηματισμό και αυτοματισμό των γραμμών παραγωγής, την άμεση επικοινωνία μεταξύ συσκευών που χρησιμοποιούν ενσύρματα και ασύρματα κανάλια επικοινωνίας, καθώς και την παραγωγή πρωτοτύπων και εξατομικευμένων προϊόντων που ενσωματώνουν υψηλή τεχνολογία. Ειδικότερα, τα επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων, θα πρέπει να στοχεύουν στη βελτίωση της ανθεκτικότητας της επιχείρησης μέσω της αναβάθμισης των συστημάτων ψηφιακής διαχείρισης και ελέγχου της παραγωγής, στην προμήθεια προηγμένου και ψηφιακά ελεγχόμενου βιομηχανικού εξοπλισμού, στην ψηφιοποίηση των συστημάτων διασύνδεσης σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού και στην παραγωγή συστημάτων και τεχνολογίας που υποστηρίζουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό.

- Υλοποιείται σύμφωνα με τον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (ΓΑΚ) της ΕΕ 651/2014, όπως ισχύει και συγκεκριμένα, το άρθρο 14 «Περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις», το άρθρο 18 «Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ», καθώς και το άρθρο 31 «Ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση». Τα ποσοστά της έντασης ενίσχυσης, για τις περιφερειακές ενισχύσεις διαμορφώνονται σύμφωνα με τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για την Ελλάδα για την περίοδο 2022-2027 και αποτυπώνονται συνολικά στον ακόλουθο πίνακα. Σε κάθε περίπτωση, το μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης ανά δικαιούχο επιχείρηση δεν δύναται να υπερβεί τα όρια της έντασης ενίσχυσης που προβλέπονται από το Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.
- Δικαιούχοι της δράσης είναι υφιστάμενες ΜμΕ που έως 31/12/2021 έχουν κλεισμένες τρεις (3) ή περισσότερες διαχειριστικές χρήσεις, καθώς και νέες ΜμΕ οι οποίες έως 31/12/2021 έχουν κλεισμένες έως και δύο (2) διαχειριστικές χρήσεις. Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικής πρότασης δικαιούχου ενίσχυσης δεν δύναται να είναι μικρότερος από 250.000 € και να υπερβαίνει τα 6 εκ. €.
- Εκ της εγκεκριμένης τελικά δημόσιας δαπάνης της Δράσης στο ποσό των 106,7 εκ. €, το 70% διατίθεται σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις και το 30% σε μεσαίες επιχειρήσεις. Από το σύνολο του διαθέσιμου προϋπολογισμού στην κατηγορία των πολύ μικρών και τις μικρών επιχειρήσεων, το 80% διατίθεται σε υφιστάμενες επιχειρήσεις και το 20% σε νέες επιχειρήσεις.
- Με την υπ' αριθ. πρωτ. 90521/21-11-2024 απόφαση οριστικών αποτελεσμάτων της δράσης, όπως προέκυψαν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων που υποβλήθηκαν επί των αποτελεσμάτων της υπ' αριθ. πρωτ. 25194/28-03-2024 (ΑΔΑ: Ψ19446ΝΛΣΞ-ΑΨ5) απόφασης εγκρίθηκε η χρηματοδότηση συνολικά 151 επενδυτικών προτάσεων επιλέξιμων ΜμΕ συνολικού ποσού δημόσιας δαπάνης για επιχορηγήσεις 102,5 εκ. € στο πλαίσιο υλοποίησης της δράσης «Εξυπνη Μεταποίηση».

Συγκεκριμένα, έχουν ενταχθεί προς χρηματοδότηση και υλοποιούνται επενδυτικά σχέδια:

- **25 Μεσαίες Επιχειρήσεις**, συνολικού Προϋπολογισμού 60.142.871,55 € και συνολικής εγκεκριμένης επιχορήγησης ύψους 27.803.106,56 €,
- **8 Νέες Μικρές και πολύ Μικρές επιχειρήσεις**, συνολικού Προϋπολογισμού 7.649.350,50 € και συνολικής εγκεκριμένης επιχορήγησης ύψους 3.739.803,22 € και
- **118 Υφιστάμενες Μικρές και πολύ Μικρές επιχειρήσεις**, συνολικού Προϋπολογισμού 117.124.621 € και συνολικής εγκεκριμένης επιχορήγησης ύψους 70.945.721,71 €.

Β. Στο Ταμείο Ανάκαμψης έχει Δράση για την επέκταση του μεταρρυθμιστικού έργου που αφορά στη μείωση της γραφειοκρατίας και στην απλούστευση της αδειοδότησης των οικονομικών δραστηριοτήτων και που μέχρι σήμερα έχει καλύψει περίπου το 70% των οικονομικών δραστηριοτήτων της χώρας. Αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας για το έργο αυτό είναι η Διεύθυνση Κανονιστικού Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος.

Με το έργο αυτό επεκτείνεται η εφαρμογή του νέου νομικού μεταρρυθμιστικού καθεστώτος αδειοδότησης των οικονομικών δραστηριοτήτων που εισήχθη με το ν.4442/2016, σε επιπλέον δραστηριότητες, ώστε, στη συνέχεια, η διεκπεραίωση των διαδικασιών αδειοδότησής τους να γίνεται μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος OpenBusiness. Το εν λόγω Πληροφοριακό Σύστημα που τέθηκε σε λειτουργία στις 5-2-2025, αν και καλύπτει όλες τις επιχειρήσεις, διευκολύνει κατά μείζονα λόγο τις μικρομεσαίες, παρέχοντάς τους όλη τη σχετική πληροφόρηση για την εφαρμοζόμενη νομοθεσία και οδηγώντας σε ταχύτερη και απλούστερη αδειοδότηση, η οποία είναι συνήθως απαραίτητη προϋπόθεση για να λάβουν χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης. Μέχρι σήμερα στο OpenBusiness είναι εγγεγραμμένοι περίπου 208.000 οικονομικοί φορείς, 1.350 φορείς διοίκησης με περισσότερους από 6.850 χρήστες, ενώ περιέχονται σε αυτό περίπου 337.500 ενέργειες αδειοδότησης (περιλαμβάνονται και αυτές που μετέπεσαν από προηγούμενο μεταβατικό πληροφοριακό σύστημα που λειτουργούσε από τον Ιούνιο του 2017).

Το Υπουργείο Ανάπτυξης βρίσκεται σταθερά δίπλα στον επιχειρηματικό κόσμο εξετάζοντας αιτήματα και σχεδιάζοντας εξειδικευμένες δράσεις και προγράμματα με σκοπό την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, μέσω της αξιοποίησης κάθε δυνατού εργαλείου.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

Κ.α.α.
ΚΟΤΖΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφ. Υπουργού
- Γραφ. Κοιν/κών Θεμάτων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. Κόκκαλης Βασίλειος
2. Βέττα Καλλιόπη
3. Γαβρήλος Γεώργιος
4. Ζαμπάρας Μίλτος
5. Μαμουλάκης Χαράλαμπος
6. Παναγιωτόπουλος Ανδρέας
7. Μπάρκας Κωνσταντίνος
8. Τσαπανίδου Καλλιόπη
9. Ψυχογιός Γεώργιος